

**Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1933 r.
Izba II karna
sygn. 1 K. 623/33**

Teza

1. Podżegacz nie odpowiada za okoliczności zamiarem podżegacza nieobjęte, w szczególności za tzw. eksces sprawcy

Z uzasadnienia

Kasacja zarzuca wyrokowi obrazę art. 370 k.p.k. i art. 28 k.k. w związku z § 1 art. 242 k.k. przez oparcie wyroku skazującego oskarżoną S. z art. 28 i § 1 art. 242 k.k. na dowolnym ustaleniu, jakoby S. nakłoniła współoskarżonych S i M do narażenia życia pokrzywdzonej na bezpośrednie niebezpieczeństwo przez pozostawienie jej samej na mrozie w bezludnym miejscu, podczas gdy z okoliczności, ujawnionych w toku przewodu sądowego, wynika jedynie, że oskarżona namówiła rzeczonych osobników tylko do pobicia lub znieważenia pokrzywdzonej.

1. Zarzut kasacji jest zasadny. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, sąd apelacyjny ustalił, że osk. S. skłoniła współoskarżonych jedynie do wywiezienia pokrzywdzonej i pobicia jej.

Ustaliwszy następnie, że na skutek owej namowy S. wywiózł pokrzywdzoną podstępnie w pole, gdzie M. zadał jej sześć rab głowy, poczem porzucili ją na mrozie w bezludnym miejscu, sąd apelacyjny z ustaleń tych wysnuł wniosek, że S. winna odpowiadać za wszystkie skutki, jakie wynikły z pomienionej namowy jej, pomimo że, jak to sam sąd w wyroku swym stwierdził, nie zostało ustalone, aby porzucenie pokrzywdzonej w polu było również przez S. uplanowane i zadysponowane współoskarżonym

2. Powyższy wniosek sądu apelacyjnego uznać należy za dowolny, a pogląd na odpowiedzialność podżegacza – za błędny. W myśl art. 28 k.k. i z godnie z przenikającą Kodeks Karny zasadą odpowiedzialności indywidualnej, podżegacz ponosi odpowiedzialność jedynie w granicach swego zamiaru, niezależnie od odpowiedzialności osoby przezeń podżegniętej, która zamierzonego czynu dokonała lub miała dokonać; nie może, zatem podżegacz odpowiadać zarówno za ewentualny eksces sprawcy, jak i za okoliczności, zamiarem podżegacza nieobjęte

3. Powyższe uchybienie przepisom art. 379 k.p.k. i art. 28 k.k. jako mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, jest na tyle istotne, że winno spowodować jego uchylenie (art. 515 k.p.k.).